

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน จังหวัดพะเยา

ชื่อผู้เขียน นายเสริมศักดิ์ โควานนท์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐ ชพานนท์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกียรติกิ่งแก้ว	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	กรรมการ

บทคัดย่อ

โครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้น โดยกระทรวงมหาดไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน วิธีการดำเนินการตามโครงการจะใช้ชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน (ผปม.) ในการปฏิบัติงาน

หมู่บ้านละ 4 คน โดยเริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่เดือน เมษายน 2534 ถึง เดือนมีนาคม 2535

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึง ผลการดำเนินการตามโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตย ของจังหวัดพะเยา โดยมุ่งศึกษารูปแบบการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และผลของการปฏิบัติงาน

การวิจัยครั้งนี้ ใช้จังหวัดพะเยาเป็นพื้นที่ในการศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการผู้รับผิดชอบโครงการฯ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ จำนวน 11 คน จากเจ้าหน้าที่ประจำชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน จำนวน 164 คน และจากประชาชน จำนวน 400 คน การทำการวิจัยกระทำในช่วงการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. การดำเนินการตามโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน เป็นการดำเนินการตามสายการบังคับบัญชาของระบบราชการ นโยบายและกลวิธีการดำเนินงานล้วนแต่ถูกกำหนดโดยผู้ที่มีอำนาจสั่งการ คือ กระทรวงมหาดไทย แทบทั้งสิ้น
2. วิธีดำเนินการส่วนใหญ่ เป็นการชักนำประชาชนให้ปฏิบัติ มากกว่าที่จะส่งเสริมให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง กิจกรรมส่วนใหญ่มุ่ง เน้นการต่อต้านการซื้อขายเสียง
3. ผลการดำเนินการโครงการฯ พบว่า กิจกรรมด้านการต่อต้านการซื้อขายเสียง การให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน และการสอดส่องดูแลผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ประสบผลสำเร็จในระดับปานกลาง ในขณะที่กิจกรรมการเสริมสร้างจิตสำนึกทางการเมืองให้แก่ประชาชน และการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ
4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการฯ ได้แก่ งบประมาณ การคัดเลือก

บุคลากรประจำชุดปฏิบัติการฯ และระยะเวลาในการดำเนินงาน

Independent Study: Democratic Propagation Project at Village
Level : A Case Study of Phayao Province

Author: Mr.Sermsak Kovanont

M.A. (Political Science): Politics and Government

Examining Committee:

Assist.Prof.Nat Chaparnond Chairman

Assoc.Prof.Somsak Keawkingkeo Member

Lecturer Dr.Tanet Charoenmuang Member

Abstract

The democratic propagation project at village level was set up by the Ministry of Interior with the objective of dissemination of political knowledge and understanding to the people in order to support and strengthen the democratic way of life. The operational method was the using of the democratic propagation team, each of which was comprised of 4 officers. The project began its operation from April 1991 to March 1992.

This independent study is focused on the results of the democratic propagation project which was carried out in Phayao province

in the aspects of the operational format, problems and obstacles of the operation and the results of the project.

Phayao province was chosen to be the site of the study. Data and information were gathered from 11 responsible officials both at district and provincial levels and from 164 operational team officers at village level including from 400 involved people. The study was conducted during the period of general election on March 22, 1992.

The study finds that:

1. the operation of the project was carried out through the bureaucratic hierarchy. The policy and the operational methods has been determined by high ranking officials of the Ministry of Interior.

2. most of the operational methods were giving guidance to the people about how to behave politically and were not intend to promote the self made political participation. Most of the activities were intended to forbid vote buying practices.

3. it is found that at the completion of the project, the carried out operations in forbidding vote buying, in disseminating political knowledge and in scrutinizing local influential persons succeeded at intermediate level where as activities in promoting political consciousness and enhancing the standard of living of the targeted people remained at low level.

4. the major problems and obstacles of the project were insufficient budget, bad selecting method of the operational teams and limited operational time frame.